

Počtní praktikum 2

1a. jarní zápočtová písemka¹

1. Dokažte platnost vektorové identity:

$$\vec{\nabla} (\vec{\nabla} \cdot \vec{A}) = \nabla^2 \vec{A} + \vec{\nabla} \times (\vec{\nabla} \times \vec{A}). \quad (2,5 \text{ bodu})$$

Výsledek: Na obou stranách bude vektor

$$\left[\frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{\partial A_x}{\partial x} + \frac{\partial A_y}{\partial y} + \frac{\partial A_z}{\partial z} \right), \frac{\partial}{\partial y} \left(\frac{\partial A_x}{\partial x} + \frac{\partial A_y}{\partial y} + \frac{\partial A_z}{\partial z} \right), \frac{\partial}{\partial z} \left(\frac{\partial A_x}{\partial x} + \frac{\partial A_y}{\partial y} + \frac{\partial A_z}{\partial z} \right) \right].$$

2. Vypočítejte plošný integrál 1. druhu:

$$\iint_S \frac{y^2 x}{\sqrt{2}} dS, \quad \text{kde } S = \{x^2 - y^2 - z^2 = 0, x \in \langle 0, H \rangle\}. \text{ Načrtněte zadanou plochu.} \quad (2,5 \text{ bodu})$$

Výsledek: $\frac{\pi R^5}{5}$, jde o kuželovou plochu s vrcholem v bodě $(0, 0, 0)$, jejíž osu tvoří kladná část osy x , s výškou H a s poloměrem podstavy $R = H$.

3. Vypočítejte polohu středu hmotnosti plochy: $S = \{x^2 + y^2 + z^2 = R^2, z \in \langle 0, -R \rangle\}$,

jejíž plošná hustota σ je dána funkcí $\sigma = |z|^3$. Načrtněte zadanou plochu. (2,5 bodu)

Výsledek: $x_T = 0, y_T = 0, z_T = -\frac{4R}{5}$, jde o polokulovou plochu se středem v bodě $(0, 0, 0)$, jejíž osu tvoří záporná část osy z , s poloměrem R .

4. Nádoba ve tvaru kužele stojícího „špičkou“ dolů je naplněna speciální kapalinou, v níž tlak roste s hloubkou jako $p = \rho_0 g h^2$, kde ρ_0 je hustota kapaliny na hladině a h je hloubka daného místa v nádobě. Poloměr horní vodorovné plochy nádoby $R = 0,5$ m a výška nádoby $H = 1$ m. Určete přibližně tlakovou sílu, které musí nádoba odolat. Pro vyčíslení uvažujte hodnoty konstant $\rho_0 = 1000 \text{ kg m}^{-3}$, $g = 10 \text{ m s}^{-2}$, násobky π spočítejte přibližně. Vliv atmosférického tlaku zanedbejte. (2,5 bodu)

Výsledek: $F_p \approx 3000 \text{ N}$.

---

¹Ve výsledcích příkladů s geometrickými nebo fyzikálními veličinami nemusí být uvedeny příslušné jednotky.